

Zlaté Hory v Jeseníkách, okr. Jeseník, Olomoucký kraj

Středověký hrad Edelštejn

(13.–15. století)

Zřícenina středověkého hradu Edelštejn je nerozsáhlejší památkou svého druhu v českém Slezsku. Jde o jednu z nejpokrokovějších slezských pevností s věncem opevnění se střeleckými a dělostřeleckými baštami. Je součástí významné hradní soustavy podél obchodní cesty z Olomouce do Vratislavi. Hrad tedy představuje zároveň pohraniční pevnost, správní středisko zlatohorského obvodu a ochranu zlatých dolů. Založen byl asi ve třetí čtvrtině 13. stol., po polovině 15. století byl nákladně opraven a proměněn v jednu z nejmodernějších pevností v regionu a ve druhé polovině 15. století byl hrad dobyt a pobořen. Areál nebyl nikdy systematicky zkoumán, pouze na počátku 21. století v něm proběhl záchranný archeologický výzkum vyvolaný stavbou lyžařského areálu. Zachyceny byly zbytky úvozových cest a doklady prospektorské činnosti a rýžování zlata. Zřícenina hradu tvoří terénní reliéf s fragmenty zdiva vnitřního hradu, který od předhradí odděloval příkop. Na předhradí se vstupovalo ze západu, přičemž v těch místech jsou dodnes dochovány zbytky brány.

Literatura: Gardavský 1960; Kouřil – Plaček 1988; Kouřil – Wihoda 1998; Kouřil – Prix – Wihoda 2000.
https://archatlas-32445064-production.k8s.sinfin.io/cs/lokace/zlate_hory_je_hrad_edelstejn

Navigační bod: N 50°14'07.59", E 17°22'51.79" (přístup od západu).

Vysvětlivky k mapám: A – vnitřní hrad; B – předhradí; C – příkop; D – pozůstatky budov v rozích hradu; E – bergfrit; F – parkánová hradba; G – bašty při nárožích; H – torzo nárožní věže; I – zbytky brány; J – parkán; K – příkop; L – val; M – šíjový příkop.

Plán lokality.

Podle Tomášek a kol. 2015.

Bašta na jižním nádvoří horního hradu, pohled od severovýchodu.
Foto H. Dehnerová.

Zámecký vrch s hradem Edelštejnem od jihu.
Foto H. Dehnerová.